

TXOSTENA: ARABAKO ERRIOXAKO ETA AIARAKO MAHASTIEN EGOERA

ARABAKO ERRIOXAKO KUADRILLA

Meteorologiari dagokionez, uztailen tenperatura irregularrak izan dira ezaugarri, tenperatura moderatuak (25°C inguru) eta oso altuak (35°C-tik gora) tartekatu dira eta; batez besteko minimoa 18°C-koa izan da. Ekainean eta uztailen haize bolada handiak izan dira (60-70 km/h) Paganosen edo Moreda Araban. Hilabete lehorra izan da, nahiz eta hilaren 5ean, prezipitazio handia egon (24 mm Bastidan), eta egun batzuk geroago, ekaitz txiki batzuk Lezan edo Paganosen. Hileko azken egun hauetan izan ezik, gauak freskoak izan dira, eta horrek estres termikotik babestu ditu mahatsondoak. Haizeteek aihen berdeak haustea eragin dezake, eta, beraz, landaredian aurrez kontrola egitea lan garrantzitsua da arriskuan dauden mahastietan.

Ura neurritz egin zaie mamitzearen ondoren, eta horrek modu positiboan zehaztuko du mahatsen eduki tanikoa. Mahastia hasierako kolore aldaketaren M1 egoera fenologikoan dago orain mendebaldeko eremuetan (Bastida, Samaniego, Navaridas...) eta Bilar edo Kripango eremu altuenetan, baina askoz ere egoera aurreratuagoan ekialdeko eta hegoaldeko eremuetan, hala nola Oionen eta Lapueblan, mordoan % 50 baino gehiago kolorea aldatuta baitago. Eskualdeko lursailtako ekoizpenaren heterogeneotasunak aukera ematen du ikusteko nola mahasti askotan neurritzko ekoizpena egongo den eta nola gutxi batzuetan berehala hasiko diren mordoak kentzen, doitzeko gehiegizko ekoizpena eta egokitze Errioxa Jatorri Deitura Kalifikatuaren Kontseilu Arautzaileak kanpaina honetarako babestutako gehieneko errendimenduetara. Errendimendu horiek honako hauek dira: % 90 mahats beltzarentzat (5850 kg/ha) eta % 100 mahats zuriarentzat (9000 kg/ha).

Mahastietan egiten diren esku hartzei dagokienez, tratamendu egokiak egiten ari dira batez ere zurina eta gorrina kontrolatzeko. Lehenengoari dagokionez, foku batzuk ikusi dira, ale kaltetuak baitaude, baina ez du eragin gaixotasuna gehiago garatzerik. Lurzorua lehor dago euri gutxi egiteagatik, baina horrek ez luke eragin behar kultibadorerik edo bestelako tresnarik igarotzea, eremu freskoetan izan ezik; izan ere, eremu horietan, landaredi espontaneo asko egon daiteke oraindik, eta horrek hezetasuna ken diezaieke mahatsondoei.

Kolore aldaketa hasteak mahastien hazkunde begetatiboa geldiarazten du. Mahatsen heltze osoa (azukre edukia, besteak beste) berrmatuta geratuko da hosto estalkiak behar bezala funtzionatuko duelako mahats bilketara arte, hazkunde begetatibo gehiagorik gabe.

Osasunari dagokionez, mahastia egoera ezin hobean dago, eta, oro har, prebentzio tratamenduek -lau inguru- zurinaren eta gorrinaren garapena geldiaraztea lortu dute. Izurritei dagokienez, ez da kalterik ikusten, eta tranpetan, ez da harrapatu mordoaren sitsaren bigarren belaunaldiko alerik (Lobesia Botrana).

AIARAKO KUADRILLA (ARABAKO TXAKOLINA)

Arabako Txakolina Jatorri Deituraren eskualdean, mordoak, oro har, mordoaren itxitura egoeran daude (L). Aurreko hilabeteak oso hezeak izan dira, baina uztaila lehorra eta epela, haize bolada gogorrik gabe. Gorrina, zeina endemikoa baita inguruan, eta zurina kontrolatzeak lan handiagoa ekarri du inguru freskoetan, non modu iraunkorrean agertzen baitira. Beste eremu batzuetan, nola hilabete honetan euri gutxi egin duen, mahastizainek atsedenaldira izan dute; hala ere, hostoak kentzen jarraitzen dute, landareetan produktu fitosanitarioak hobeto sartzeko. Egun hauetan, oraindik ere beharrezkoa da belarra kontrolatzea kaleetan.

Kanpaina honetarako, ekoizpen neurritsua espero da, eta azken errendimendua izango da mahats bilketaren aurretik geratzen diren bi hilabete eskasetan meteorologiari dagokionez gertatzen denaren arabera.

Guardia, 2024ko uztailaren 30a